

ryhovAABBCC

Kvinnokliniken i Jönköping och Göran Fäldt i debatt om hemaborter.

Aktiva läkare och barnmorskor på Ryhovs lasarett framhåller i en debattartikel i Jönköpings-Posten att abortsökande kvinnor har ett starkt stöd i svensk lagstiftning för att genomföra sina beslut att avbryta graviditeter vare sig det sker på kliniken eller i hemmet i kontakt med läkare på mobil under hela förloppet om situationen skulle kräva det. Jönköpings-Posten har också låtit diakon Göran Fäldt i Katolska kyrkan i Jönköping komma tillbaka med en avslutande replik. Han vill varna för att aborter på delegation till det egna hemmet ytterligare sänker respekten för livets okränkbara värde. Katolska utskottet för äktenskap och familj (KUÄF) återger här båda replikerna i sin helhet som de publicerats i webbtidningen och i papperstidningen men utan de 18 undertecknarnas namn som avslutade debattinlägget från kvinnokliniken på Ryhov. Beslut om godkännande av hemaborter togs i Riksdagen den 28 april i år.

Debatt

Replik: Abort är en stark rättighet – förhindrar kvinnors död

8 juni 2022 06:05

"I Sverige dör i princip ingen kvinna i samband med en legal abort, vare sig på sjukhus eller i hemmet", skriver ett flertal debattörer aktiva vid Kvinnokliniken, Länssjukhuset Ryhov.

Bild: Arkivbild

REPLIK. "Människor bör vara så pass väl informerade om vad aborter och eventuella hemaborter egentligen handlar om och försöka inse att det är moraliska frågor och inte bara reglerade vårdfrågor" [avslutar Göran Fäldt sitt debattinlägg om abortvård i JP 30/5 2022.](#)

I såväl detta som tidigare inlägg försöker Fäldt koppla samman rapporter om pressade sjukvårdssystem med abortvård. Han antyder att skälet till att hemaborter erbjuds är att vårdsektorn ska avlastas och att detta sker på bekostnad av kvinnors säkerhet.

Det är uppenbart för oss som jobbar med abortvård att Fäldt inte är helt uppdaterad om varför hemaborter erbjuds och hur de går till samt att de är ett alternativ endast i tidig graviditet. Vi bidrar därför gärna med lite fördjupad kunskap.

Först och främst: Abort och preventivmedelsrådgivning är vård som inte kan anstå och det är i Sverige reglerat i en lag sedan 2013.

Vid Förenta Nationernas (FN) världskonferenser i Kairo 1994 och Peking 1995 fastslogs att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) är grundläggande för mänskliga rättigheter. Rätten till den egna kroppen, att själv bestämma när man vill skaffa barn är avgörande för människors egen makt och inflytande. SRHR innebär bland annat tillgång till preventivmedel samt tillgång till säkra aborter och vård efter osäkra aborter.

Alla kvinnor som vill göra medicinsk abort kontaktar en vårdenhet som erbjuder abort. Kvinnan får ett professionellt och empatiskt bemötande. Vi frågar alltid om hon är säker i sitt beslut, vi ifrågasätter aldrig orsakerna till att hon har bestämt sig för abort.

Vi litar på att hon är kompetent att fatta beslut som gäller hennes egen kropp och hälsa. Vi erbjuder alltid preventivmedelsrådgivning. Vi erbjuder alltid kuratorskontakt och vid behov psykologstöd. Många kvinnor väljer att göra abort i hemmet för att det känns tryggare att vara i en bekant miljö.

Den striden hade i själva verket pågått sedan 1930-talet och anledningen till det vara att det i början av 1930-talet i Sverige genomfördes uppskattningsvis 20 000 illegala aborter per år och att cirka 75 kvinnor dog varje år i sviterna av dessa aborter.

Studier har visat att kvinnor som känner sig trygga och avslappnade upplever aborten som mindre smärtsam. Vi försäkrar oss om att hon har någon hos sig under behandlingen och i de fall hon inte har något sådant stöd erbjuds hon att göra aborten på sjukhus.

Vid hemabort får kvinnan alltid ett telefonnummer som hon kan nå oss på dygnet runt. Om hon önskar ringer vi henne i hemmet medan behandlingen pågår.

I Sverige dör i princip ingen kvinna i samband med en legal abort, vare sig på sjukhus eller i hemmet.

Fäldt påpekar att det "sedan 70-talet finns en strid mellan förbjudande och tillåtande syn på aborternas inverkan på det personliga livet och dess konsekvenser."

Den striden hade i själva verket pågått sedan 1930-talet och anledningen till det vara att det i början av 1930-talet i Sverige genomfördes uppskattningsvis 20 000 illegala aborter per år och att cirka 75 kvinnor dog varje år i sviterna av dessa aborter.

Att förhindra kvinnors död är enligt vår mening ett starkt skäl till ett tillåtande förhållningssätt.

Det stämmer att abort aldrig är riskfritt men det är sannerligen inte en graviditet heller. I Sverige dör årligen cirka 10 kvinnor av graviditetskomplikationer.

Att vi i Sverige har rätt till säker och laglig abort i hemmet såväl som på sjukhus säger absolut något om vårt samhälle och vår tid: Kvinnors liv är lika mycket värda som mäns och att kvinnor har rätt att bestämma vad som sker med den egna kroppen.

Debatt

Replik: Den så starka abortåsikten och rätten i vår tids ödesfråga

16 juni 2022 06:00

Detta är ett debattinlägg. Skribenterna svarar för åsikterna.

Göran Fäldt är diakon i Katolska kyrkan, Jönköping.

SLUTREPLIK. De 18 aktiva på [Kvinnokliniken på Ryhov som replikerat på min debattartikel "Hemaborterna säger något om vår tid och vårt samhälle" försvarar aborterna som en "stark rätt" i vårdsamhället.](#)

De hänvisar bland annat till vad som är reglerat i lag i Sverige sedan 2013 där det fastslås att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (förkortat SRHR) är grundläggande för mänskliga rättigheter.

Så långt har man naturligtvis rätt men att något är grundläggande för mänskliga rättigheter är inte samma sak som att en abort är en mänsklig rättighet enligt FN: s deklaration om vad som ska kallas mänskliga rättigheter. Den "starka rätten" måste bli "starkare" menar många, men det ofta framförda kravet är i själva verket snarare en "stark åsikt" och inte en "rätt" i praktiken.

Att det inte kan bli en "mänsklig rätt" för kvinnan att bestämma över sin kropp och sin graviditet beror på att det blivande barnet också måste tillerkännas "rätt till liv" som blivande mänsklig person.

Det är det avgörande argumentet mot ensidigheten i synen på kvinnans rätt till sin egen kropp.

Även om nu möjligheten till medicinsk abort i hemmet (förutom den kliniska på kvinnokliniken på Ryhov) inte har med arbetsbelastningen inom vården att göra, som jag antagligen felaktigt föreställde mig, så är min huvudpoäng att beslutet att själv hemma avbryta en förmodad graviditet ytterligare sänker respekten för det ofödda livet.

Det är på den punkten lagstiftningen från 70-talet är blind för värdigheten hos det spirande livet. Man kan tycka att samhället får kosta på sig denna "starka rätt" av pragmatiska skäl. Det är ju det de aktiva tycks ge uttryck för i den trygghet deras konsensus ger dem. De flesta i dag tror nog att den fria abortlagstiftningen, som haft en ideologiskt dramatisk förhistoria från det sena 1930-talet till mitten av 70-talet, har kommit för att stanna. Men är det så säkert egentligen?

Kvinnokliniken på Ryhov visar ingen oro för att en förändring av konsensus skulle vara på gång. "I Sverige dör i princip ingen kvinna i samband med en legal abort, vare sig på sjukhus eller i hemmet", noterar man.

Socialstyrelsens statistik ligger till grund för påståendet men hur analyseras den? En annan fråga är om patientjournalerna måste ta upp abort. Det har funnits ett sådant politiskt önskemål som inte uppfyllts. Motiven för en sådan obligatorisk registrering har bland annat varit att abort tydligare skulle ses som en normal vårdfråga.

De flesta i dag tror nog att den fria abortlagstiftningen, som haft en ideologiskt dramatisk förhistoria från det sena 1930-talet till mitten av 70-talet, har kommit för att stanna. Men är det så säkert egentligen? Det finns tendenser som förändrar tidigare fasta positioner. För många är det oroväckande, för andra hoppningivande. Nato-anslutningen är ett slags test på förändringsklimatet.

Med den nu genom en läcka kända inställningen bland de nio domarna i USA:s Högsta domstol till den nuvarande federala abortlagstiftningen från 1973, kommer samma lag med största

sannolikhet att underkännas som federal lag. Stora återverkningar i samtliga nordamerikanska stater är nu att vänta.

Ingenting är sagt om vad som ska komma i stället eftersom det förutsätter en debatt i kongressen och ett nytt beslut för hela USA.

Frågan är samtidigt ofrånkomlig om en återgång till en förhållandevis restriktiv abortlagstiftning i USA kan påverka abortinställningen i EU och i Sverige. Det var därför jag skrev mitt debattinlägg om hemaborterna. Det är både kvinnan och barnet som har rätt till liv.

Göran Fäldt

Diakon i Katolska kyrkan, Jönköping

<https://www.jp.se/2022-06-16/den-sa-starka-abortasikten-och-ratten-i-var-tids-odesfraga>